

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 264

van **MAURITS VANDE REYDE**

datum: 13 maart 2023

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Erfbelasting - Sancties bij vaststelling van onjuiste aangifte

Op vraag van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie formuleerde de minister een advies m.b.t. verzoekschrift nr. 9 (2022-2023).

In dat advies stelde hij o.a.:

“[Artikel 3.18.0.0.7 VCF](#) bepaalt dat de erfgenaam, legataris of begiftigde die niet alle goederen heeft aangegeven overeenkomstig de bepalingen van artikel 3.3.1.0.8 VCF, een belastingverhoging moet betalen.

Verzuim is de overtreding waarbij verplicht aan te geven goederen niet of onvolledig worden aangegeven. De opeisbare belastingverhoging is verschuldigd louter door het feit dat de oorspronkelijk ingediende aangifte foutief en onvolledig was. Er is noch een bedrieglijk inzicht, noch enig intentioneel element vereist.”

1. Wordt bij vaststelling van een onvolledigheid in de aangifte erfbelasting sowieso overgegaan tot toepassing van voormeld artikel of wordt in bepaalde gevallen bijvoorbeeld enkel een correctie voorgesteld? Wordt met andere woorden elke onvolledigheid gezien als verzuim?
2. Welke procedure wordt gevolgd in geval van vaststelling van een onvolledigheid in een aangifte erfbelasting?
3. Wordt bij de beoordeling van verzuim een onderscheid gemaakt in functie van de ernst/materialiteit van de onvolledigheid?
4. Kan de minister voor de periode 2019-heden een jaarlijks overzicht geven van:
 - a) het aantal ingediende aangiftes erfbelasting;
 - b) het totaalbedrag aan verschuldigde erfbelastingen op basis van deze nalatenschapsdossiers;
 - c) het aantal aangiftes waarbij voormeld artikel werd toegepast en aanleiding gaf tot een belastingverhoging;
 - d) de aldus geïnde bedragen aan belastingverhogingen?
5. In het voormelde advies wordt verwezen naar de nieuwe mogelijkheid voor online aangifte.

**Vlaams
Parlement**

Kan de minister voor de periode 2019-heden een jaarlijks overzicht geven van:

- a) het aantal ingediende aangiftes erfbelasting volgens de aard van de indiener (belastingplichtige zelf, namens belastingplichtige via notaris, via een andere dienstverlener, enz...)? Graag een overzicht zowel in absolute aantallen als in relatieve aandelen.
- b) Hoe evolueert de mate van online aangifte? Hoeveel van de aangiftes erfbelasting gebeuren al online? Graag een overzicht sinds de start van de online optie.

ANTWOORD

op vraag nr. 264 van 13 maart 2023

van **MAURITS VANDE REYDE**

1-3. De Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) maakt binnen de 14 dagen na het verstrijken van de indieningstermijn een eerste berekening van de verschuldigde erfbelasting "op zicht van de aangifte". Na die eerste berekening volgt er, 10 maanden na het overlijden, systematisch een grondige controle van de ingediende aangiften van nalatenschap.

Zolang de indieningstermijn ((resp. 4, 5 of 6 maanden na het overlijden voor zij die overleden zijn in België, in een land behorende tot de Europese Economische Ruimte of daarbuiten) niet is verstreken kunnen er zonder gevolgen wijzigingen, verbeteringen of aanvullingen aan de aangifte gebeuren.

Wordt door VLABEL een verzuim vastgesteld bij de eerste behandeling van de aangifte, dan wordt aan de aangevers gevraagd of de aangifte vervolledigd mag worden met dit verzuim. In dat geval wordt een belastingverhoging van 20% toegepast. Er wordt geen onderscheid gemaakt in functie van de ernst van de overtreding. Dit is ook niet voorzien in de regelgeving.

In de periode tussen de eerste berekening en het controlemoment (10 maanden na het overlijden) kan een verzuim door de aangevers spontaan worden rechtgezet in een aanvullende aangifte. Daarbij gelden voor de belastingverhoging graduele verlaagde tarieven tussen 1 en 10%, die rekening houden met de termijn waarbinnen de spontane rechtzetting gebeurt.¹

Zodra VLABEL de erfgenamen op de hoogte heeft gebracht van een verzuim, is een spontane rechtzetting niet meer mogelijk.

Als de erfopvolgers niet akkoord zijn met de voorgestelde wijzigingen bij de eerste behandeling of als er een verzuim wordt vastgesteld nadat het aanslagbiljet verstuurd werd, zal VLABEL bij het controlemoment (10 maanden na het overlijden) een voorstel van ambtshalve taxatie bezorgen. De erfopvolgers beschikken vervolgens over een termijn van één maand om hun opmerkingen bij dit voorstel over te maken. Na verloop van die termijn wordt een definitieve ambtshalve aanslag gevestigd met een belastingverhoging van 20%.

De belastingverhoging wegens verzuim kan desgevallend alsnog worden kwijtgescholden om 2 redenen:

- het bewijs wordt geleverd inzake overmacht, dat als algemeen rechtsbeginsel wordt aanvaard;
- het bewijs wordt geleverd in toepassing van artikel 3.18.0.0.16 VCF.

4. In onderstaande tabel vindt u per aanslagjaar een overzicht van het totaal aangiften erfbelasting en het daarbij ingekohierde bedrag en van het aantal aangiften waarbij een belastingverhoging wegens verzuim werd opgelegd, samen met het bedrag van de belastingverhogingen. Gelet op de aangiftetermijn en de verwerkingstijd zijn de gegevens voor 2022 nog niet volledig. Voor de voorgaande jaren zien we dat het

¹ Voor nalatenschappen opengevallen tot en met 31/12/2020 geldt een verlaagd tarief van 10% voor de belastingverhoging, voor nalatenschappen opengevallen vanaf 01/01/2021 geldt een tarief dat varieert van 1% tot en met 10% al naargelang het ogenblik van indiening na het verstrijken van de aangiftetermijn (cf. artikel 3.18.0.0.7 VCF).

percentage aangiften met een belastingverhoging wegens verzuim tegenover het totaal aantal aangiften ongeveer 5% uitmaakt.

aanslagjaar	2019	2020	2021	2022
Aantal aangiften	65.493	72.618	64.757	47.068
Ingekohierde erfbelasting (€)	1.322.270.766	1.583.625.222	1.560.783.424	1.132.639.381
Aantal aangiften met belastingverhoging verzuim	4.159	3.968	3.232	1.794
Ingekohierde belastingverhoging verzuim(€)	3.215.511	2.964.049	2.280.713	1.181.861

5. Aangiften kunnen worden ingediend op papier, als elektronische bijlage bij het online contactformulier en sinds begin 2022 via de applicatie ERFonline (vanaf 20 januari 2022 door notarissen en vanaf 14 maart 2022 door burgers). Globaal gezien wordt de verhouding tussen aangiften ingediend via notarissen en via burgers geraamd op 60% notariaat en 40% burgers. Concrete cijfers zijn enkel beschikbaar voor de aangiften via ERFonline. In onderstaande tabellen, met absolute en relatieve cijfers per indieningswijze, wordt het overzicht daarom beperkt tot aangiften die werden ingediend vanaf 2022.

Maand/jaar	ERFonline			Contactformulier	Papier	Totaal
		ERFonline notariaat	ERFonline burger			
jan/22	3	3		4220	1400	5623
feb/22	38	38		4779	1396	6213
mrt/22	399	217	182	5223	1631	7253
apr/22	697	333	364	4098	1266	6061
mei/22	910	408	502	4675	1380	6965
jun/22	986	466	520	4248	1324	6558
jul/22	1000	539	461	3829	1112	5941
aug/22	1131	619	512	3692	1134	5957
sep/22	1117	650	467	3557	1014	5688
okt/22	1232	693	539	3581	910	5723
nov/22	1189	673	516	3460	946	5595
dec/22	1301	740	561	3523	911	5735
jan/23	1251	629	622	3413	1010	5674
feb/23	1350	767	583	3682	946	5978

Maand/jaar	ERFonline			Contactformulier	Papier	Totaal
		ERFonline notariaat	ERFonline burger			
jan/22	0%	0%	0%	75%	25%	100%
feb/22	1%	1%	0%	77%	22%	100%
mrt/22	6%	3%	3%	72%	22%	100%
apr/22	11%	5%	6%	68%	21%	100%
mei/22	13%	6%	7%	67%	20%	100%
jun/22	15%	7%	8%	65%	20%	100%
jul/22	17%	9%	8%	64%	19%	100%
aug/22	19%	10%	9%	62%	19%	100%

sep/22	20%	11%	8%	63%	18%	100%
okt/22	22%	12%	9%	63%	16%	100%
nov/22	21%	12%	9%	62%	17%	100%
dec/22	23%	13%	10%	61%	16%	100%
jan/23	22%	11%	11%	60%	18%	100%
feb/23	23%	13%	10%	62%	16%	100%